

In- och utträden gällande medlemskap i Svenska kyrkan

Inträde (bli kyrkotillhörig)

I 29 kap. Kyrkoordningen finns bestämmelser om kyrkotillhörighet. Där beskrivs bland annat hur man blir kan bli medlem (bli upptagen i kyrkan och få kyrkotillhörighet).

Den som är kyrkotillhörig tillhör den församling där han eller hon är kyrkobokförd. En person blir normalt kyrkobokförd i den församling inom vars territoriella område hans eller hennes folkbokföringsadress är belägen. Detta framgår av 35 kap. Kyrkoordningen.

När någon enskild som är folkbokförd inom pastoratet vill bli kyrkotillhörig (anmäla inträde) behandlas personuppgifter på det sätt som framgår av följande process:

Den lagliga grunden för behandlingar i punkterna ovan är avtal (Kyrkoordningen är stadgar för Trossamfundet Svenska kyrkan och kan på så sett ses som ett avtal mellan kyrkan och medlemmen). Pastoratet och församlingen har också rätt att hantera känsliga personuppgifter om medlemmar, före detta medlemmar och de som själva tar kontakt med kyrkan i sådana här ärenden. Tillkommande lagliga grunder redovisas separat.

1. Anmälan. Den enskilde som vill bli kyrkotillhörig (söka inträde) kan ta kontakt med pastoratets genom telefonsamtal eller brev. Det finns en blankett på Svenska kyrkans webbplats som kan användas för ändamålet. Det är inte lämpligt att mejla in sin anmälan eftersom e-post är ett osäkert sätt att skicka information som innehåller personuppgifter (tänk på att kyrkotillhörighet kan anses vara en känslig personuppgift, eftersom den kan avslöja religiös övertygelse). Dessutom skall anmälan vara egenhändigt undertecknad vilket innebär att församlingen inte kan hantera anmälningar som inkommer digitalt.

De personuppgifter som behöver lämnas är namn, egenhändig skriven namnteckning, personnummer (för att kunna kontrollera uppgifter i olika register, se punkt 2) och kontaktuppgifter. Vidare behövs uppgifter rörande medborgarskap och dop (se 29 kap. Kyrkoordningen), vilka kan lämnas av den enskilde eller kontrolleras i de register som församlingen förfogar över.

Om anmälan avser ett barn under 18 år skall vårdnadshavare göra anmälan (i så fall tillkommer vårdnadshavares personuppgifter). Om barnet fyllt 12 år skall det samtycka till inträdet (i det fallet tillkommer personuppgifter kopplade till barnet och samtycket). Detta

framgår av lagen om svenska kyrkan (lagliga grunden blir i den här delen rättslig förpliktelse).

Ändamålet med behandlingen som sker i detta steg är att ta emot en anmälan för att kunna hantera den enligt Kyrkoordningens regler.

2. Handläggning. Pastoratets första åtgärd är att diarieföra anmälan (se 53–54 kap Kyrkoordningen som beskriver kyrkans offentlighetsprincip). Den lagliga grunden för detta är allmänt intresse.

Därefter kontrolleras att alla uppgifter som behövs är med. Om anmälan inte är egenhändigt undertecknad, ber församlingen den enskilde att komplettera med en namnteckning. Församlingen kontrollerar också i sina egna register att den enskilde är bosatt inom pastoratets/församlingens territorium och om det finns tidigare noteringar om dig/denne i kyrkobokföringen.

Det är kyrkoherden, eller den som kyrkoherden har utsett, som prövar om inträde kan medges. Kyrkoherdens beslut diarieförs (laglig grund är allmänt intresse) och skickas till den enskilde.

3. Efterarbete. Om den enskilde medges inträde, registreras detta i kyrkobokföringen. Uppgifter ur kyrkobokföringen kan därefter bli tillgängligt för andra i trossamfundet Svenska kyrkan om någon annan enhet (till exempel annan församling, stift eller nationell nivå) har ett berättigat ändamål att hantera uppgifterna (den enheten är då personuppgiftsansvarig för sin behandling). Även Skatteverket får uppgifter ur kyrkobokföringen för att kunna hantera uppbörd av kyrkoavgifter (den 1 november varje år får Skatteverket besked om vilka som är kyrkotillhöriga i detta syfte).

Församlingen samlar in statistik rörande inträden både för att kunna planera verksamheten och lämna information om den i till exempel årsredovisningen (i det sistnämnda fallet finns en rättslig förpliktelse i årsredovisningslagen att ge en rättvisande bild av verksamheten och den här typen av statistik är viktig ur det avseendet). Statistiken redovisas inte på ett sådant sätt att enskildas personuppgifter kan härledas.

Pastoratet tillämpar SvKB 2017:1-2, när det avgörs vad som skall arkiveras och gallras.

Utträde

I 29 kap. Kyrkoordningen finns bestämmelser om kyrkotillhörighet. Där beskrivs bland annat hur en medlem kan begära utträde. Den som är kyrkotillhörig tillhör den församling där han eller hon är kyrkobokförd. En person är kyrkobokförd i den församling inom vars territoriella område hans eller hennes folkbokföringsadress är belägen. Detta framgår av 35 kap. Kyrkoordningen.

När någon enskild som är folkbokförd inom pastoratet vill anmäla utträde behandlas personuppgifter på det sätt som framgår av följande process:

Den lagliga grunden för behandlingar i punkterna ovan är avtal (Kyrkoordningen är stadgar för Trossamfundet Svenska kyrkan och kan på så sett ses som ett avtal mellan kyrkan och medlemmen). pastoratet och församlingen har också rätt att hantera känsliga personuppgifter om medlemmar, före detta medlemmar och de som själva tar kontakt med kyrkan i sådana här ärenden. Tillkommande lagliga grunder redovisas separat.

1. Anmälan. Den enskilde som vill söka utträde kan ta kontakt med pastoratet genom telefonsamtal eller brev. Han eller hon kan också framföra detta personligen till kyrkoherden. Det finns en blankett på Svenska kyrkans webbplats som kan användas för ändamålet. Det är inte lämpligt att mejla in sin anmälan eftersom e-post är ett osäkert sätt att skicka information som innehåller personuppgifter (tänk på att kyrkotillhörighet kan anses vara en känslig personuppgift, eftersom den kan avslöja religiös övertygelse). Dessutom skall anmälan vara egenhändigt undertecknad.

De personuppgifter som behöver lämnas är namn, egenhändig skriven namnteckning, personnummer (för att kunna kontrollera uppgifter i olika register, se punkt 2) och kontaktuppgifter.

Om anmälan avser ett barn under 18 år skall vårdnadshavare göra anmälan (i så fall tillkommer vårdnadshavares personuppgifter). Om barnet fyllt 12 år skall det samtycka till utträdet (i det fallet tillkommer personuppgifter kopplade till barnet och samtycket). Detta framgår av lagen om svenska kyrkan (lagliga grunden blir i den här delen rättslig förpliktelse).

Ändamålet med behandlingen som sker i detta steg är att ta emot en anmälan för att kunna hantera den enligt Kyrkoordningens regler.

2. Handläggning. Pastoratets första åtgärd är att diarieföra anmälan (se 53–54 kap Kyrkoordningen som beskriver kyrkans offentlighetsprincip). Den lagliga grunden för detta är allmänt intresse.

Därefter kontrolleras att alla uppgifter som behövs är med. Om anmälan inte är egenhändigt undertecknad ber församlingen den enskilde att komplettera med en namnteckning. Församlingen kontrollerar också i sina egna register att den enskilde är bosatt inom pastoratet och vilka noteringar om kyrkotillhörighet som finns i kyrkobokföringen.

Det är kyrkoherden, eller den som kyrkoherden har utsett, som formellt prövar om utträde kan medges. Kyrkoherdens beslut diarieförs (laglig grund: allmänt intresse) och skickas till den enskilde.

3. Efterarbete. Om den enskilde medges utträde registreras detta i kyrkobokföringen. Uppgifter ur kyrkobokföringen kan därefter bli tillgängligt för andra i trossamfundet Svenska kyrkan om någon annan enhet (till exempel annan församling, stift eller nationell nivå) har ett berättigat ändamål att hantera uppgifterna (den enheten är då personuppgiftsansvarig för sin behandling). Även Skatteverket får uppgifter ur kyrkobokföringen för att kunna hantera uppbörd av kyrkoavgifter (den 1 november varje år får Skatteverket besked om vilka som är kyrkotillhöriga i detta syfte).

Församlingen samlar in statistik rörande utträden både för att kunna planera verksamheten och lämna information om den i till exempel årsredovisningen (i det sistnämnda fallet finns en rättslig förpliktelse i årsredovisningslagen att ge en rättvisande bild av verksamheten varvid den här typen av statistik är viktig ur det avseendet). Statistiken redovisas inte på ett sådant sätt att enskildas personuppgifter kan härledas.

Församlingen tillämpar SvKB 2017:1-2, när det avgörs vad som skall arkiveras och gallras. Efter ett utträde gallras uppgifterna i kyrkobokföringen oftast efter tre månader. Det finns dock specialfall då uppgifter ändå är kvar. Om en vuxen medlem går ut och denne är vårdnadshavare till ett barn som skall fortsätta vara medlem, kommer den vuxne att finnas kvar som "antecknad" i egenskap av vårdnadshavare till barnet. Vidare bevaras uppgifter om in- och utträden i diariet (anses vara kyrkliga handlingar) och i ministerialboken (den går dock inte att göra sökningar i på samma sätt som i kyrkobokföringen).

2021-03-11